

KATILIM BANKALARINDA FİNANSAL PERFORMANS ANALİZİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ¹

FINANCIAL PERFORMANCE ANALYSIS OF PARTICIPATION BANKS: THE CASE OF TURKEY

Yusuf ESMER², Haşim BAĞCI³

ÖZ

Faizsiz bankacılık olarak nitelendirilen katılım bankacılığı, geleneksel bankacılık ile karşılaştırıldığında Türkiye ve Dünya Finans Sektörü'nde son yıllarda hızlı büyüme trendini sürdürmeye devam etmektedir. Bu büyüme finansal sistemin Faizsiz (İslami) Finans Sistemi'ne doğru bir eğilim gösterdiğini ifade etmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada; öncelikle katılım bankacılığı kavramı, bu kavramın içerik ve detayları ile ilgili bilgi verildikten sonra Türkiye bankacılık sektöründeki katılım bankalarının finansal performans ölçümleri yapılmıştır. Bu ölçüm 2005-2014 yılları arasında kapsamaktadır. Bu ölçüm yapılırken öncelikle katılım bankalarının bilanço ve gelir tablolarından elde edilen veriler kullanılmıştır. Bu veriler analizdeki rasyo ölçümlerinin yapılabilmesi için gerekmede ve hesaplanan bu rasyolar yardımıyla finansal performans ölçümü yapılmıştır. Finansal performans ölçümünde Topsis Metodu kullanılmıştır. Topsis Metodu yardımıyla hangi katılım bankasının hangi yılda daha yüksek finansal performans gösterdiği bulunarak bu sonuçlara ait birtakım yorumlarda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Katılım Bankacılığı, Faizsiz Bankacılık, Topsis Metodu, Finansal Performans Analizi*

ABSTRACT

Participation banking which is described as the interest-free banking compared with the Traditional Banking; continues to maintain a rapid growth trend in recent years in Turkey and in the World Finance Sector. This growth states that the financial system shows a tendency toward Interest-free (Islamic) Financial System. After we give information related to content and details of the concept of participation banking, participation banks financial performance will measure in Turkey's banking sector. This measure covers the years 2005-2014. While measuring, primarily the data obtained from participation banks' balance sheets and income statements were used. These data are required for

¹Bu çalışma, 8-10 Mayıs 2014 tarihinde Marmara Üniversitesi tarafından düzenlenen 13. Ulusal İşletmecilik Kongresi'nde sunulan bildiri genişletilerek hazırlanmıştır.

²Öğr. Gör., Sinop Üniversitesi, yesmer@sinop.edu.tr

³Arş. Gör., Aksaray Üniversitesi, hasimbagci1907@hotmail.com

measuring ratio analysis and, with the help of these calculated ratios financial performance was measured. The Topsis Method was used to measure the financial performance. The Topsis Method enabled us to measure which bank showed a better financial performance in which year and the paper presented comments evaluating the results.

Keywords: *Participation Banking, Interest-Free Banking, Topsis Method, Financial Performance Analysis*

1. GİRİŞ

Katılım bankacılığı sektörü diğer bankacılık sektöründen farklıdır. Ancak tüm bankalar ayakta kalabilmek ve krizlerden minimum düzeyde etkilenmek için birbirleriyle rekabet etmektedir. Rekabet sonucu bazı bankalar varlığını devam ettirmekte, bazı bankalar ise iflas noktasına gelebilmektedir. Bu nedenle rekabet edebilmek için performans diğer bir ifadeyle bankacılık sektörü kavramıyla finansal performans ölçümü bankalar için oldukça önemlidir. Bankaların bu ölçümü gerçekleştirebilmeleri için öncelikle performans ve finansal performans kavramları üzerinde önemle durmaları gerekmektedir.

Performans kavramı; işletmelerin amaçlarına ulaşma düzeyidir. Bir işletmenin başarısını devam ettirebilmesi ve bu başarıda süreklilik arz edebilmesi ise performans ölçümü ile cevabını bulmaktadır (Karaman, 2009:411). Performans ölçümü için kullanılan birçok yöntem vardır. Bu yöntemler yardımıyla işletmeler performanslarını analiz etmekte ve gelecek planlaması yapmaktadır. Belli başlı performans ölçüm yöntemleri: Analik Hiyerarşi Proses (AHP), Veri Zarflama Analizi (VZA), Topsis ve Electre'dir. Bu yöntemler performans ölçümünde kullanım amacına göre değişkenlik göstermekte ve bu amaca uygun olarak analizlerde kullanılmaktadır.

Bankalar, finansal kurumlar, özel firmalar vb. birçok işletme geleceğe yönelik tahminlerde bulunabilmek, daha etkin karar alabilmek, planlama ve denetim faaliyetlerinin daha verimli olabilmesi için belli zamanlarda düzenli olarak finansal analiz yapmalıdır. Çünkü işletme üst yöneticilerinin en önemli görevi finansal performansı takip etmektir. Finansal performansı doğru olarak ölçebilmek için verileri doğru toplamak ve bu verilerin nasıl analiz edileceğini bilmek gerekmektedir. Performans ölçüldükten sonra olumlu veya olumsuz değerlendirmeler yapılmalı ve olumsuz sonuçlar veren analizler sonrası performansı arttıracak çözümler bulmak gerekmektedir. Performansı arttırmak için öncelikle firma kendi kapasitesini bilmeli ve bu bağlamda rakipleriyle mücadele edecek düzeyde performansını yükseltmelidir. Yani; finansal performans; işletmelerin kendi durumunu görebilmek, rakipleriyle olan mücadelesinde ne düzeyde olduğunu kavrayabilmek, kapasitesine göre gelecek planlaması yapabilmek için gerekli olan ve kârlılığını maksimize etmeyi amaçlayan bir göstergedir (Acar, 2003:21).

Dünyada Faizsiz Bankalar olarak adlandırılan İslami Bankalar'ın Türkiye'deki ticari unvanı Katılım Bankaları'dır. Faizsiz esasa göre çalışan katılım bankaları, kâr ve zarara katılma esasına göre fon toplayıp; ticaret, ortaklık ve finansal kiralama yöntemleriyle fon kullandıran bir bankacılık türüdür. Katılım bankaları İslami iktisat sistemini kullanırlar ve Türkiye Katılım Bankalar Birliği (TKBB)'ne tabidirler. Katılım bankaları geleneksel faizli bankalardan birçok yönden farklıdır. Ancak en temel fark: Katılım Bankaları ihtiyacı olan müşterisine nakit kredi vermek yerine ihtiyaç duyulan ürünü satıcıdan peşin alıp müşterisine vadeli satmaktadır (Özsoy, 2013).

Türkiye'de faizsiz bankalar olarak adlandırılan katılım bankalarının bankacılık sektörüne

girmesinin temel sebepleri ve hedefleri şunlardır (Aras ve Öztürk, 2011:172):

- Faiz sebebiyle diğer bankalara gitmeyen yani atıl fonları ekonomiye kazandırmak,
- İslami İktisat sistemini kullanan ülkelerle Türkiye'nin ilişkilerini geliştirmek,
- Suudi Arabistan, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri gibi petrol zengini arap ülkelerinden ülkeye fon girişini sağlamaktır.

Türkiye'de faizsiz bankacılığın geçmişi 1970'lere kadar uzanmaktadır. Bu amaçla ilk kez 1975 yılında Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulmuştur. Ancak 1978'den itibaren klasik bankalar gibi çalıştığı için başarısız olmuştur. Bu başarısız deneyimden sonra 1983 yılında tekrar bu konu ele alınmış ve 16 Aralık 1983 tarihli 83/7506 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile faizsiz bankaların ülkemizde faaliyet göstermelerine izin verilmiştir. Bu kurumlara Özel Finans Kurumları adı verilmiştir. Bu kurumların statüleri 2005 yılından itibaren 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı yeni Bankalar Kanunu ile Katılım Bankası'na dönüştürülmüş ve günümüzde de geçerli olan Katılım Bankaları olarak adlandırılmaktadır (Kaya, 2012: 167-169).

Türkiye'de geçmişten günümüze şu anda 5 tane katılım bankası bulunmaktadır. Bu katılım bankaları: Albaraka Türk, Bank Asya, Kuveyt Türk ve Türkiye Finans, Ziraat Katılım Bankası ve Vakıf Katılım Bankası'dır. Bu katılım bankaları dışında kurulan ancak şu anda faaliyet göstermeyen katılım bankaları da bulunmaktadır. Bunlar: Family Finans, İhlas Finans ve Anadolu Finans'tır. Bu katılım bankalarının kuruluş yılları ve faaliyet göstermeye başladıkları yıllar Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Türkiye'deki Katılım Bankaları

Katılım Bankası'nın Adı	Kuruluş Yılı	Faaliyet Yılı
Albaraka Türk	1984	21 Ocak 1985
Kuveyt Türk	1988	31 Mart 1989
Bank Asya	1996	24 Ekim 1996
Anadolu Finans	1991	1991
Family (Faisal) Finans	1984	2 Nisan 1985
İhlas Finans	1995	28 Nisan 1995
Türkiye Finans	2005	30 Kasım 2005
Ziraat Katılım Bankası	2014	12 Mayıs 2015
Vakıf Katılım Bankası	2015	26 Şubat 2016

Kaynak: Doğan, 2008: 51

Tablo 1'de Türkiye'deki katılım bankalarının kuruluş yılları ve faaliyete geçtikleri yıllar gösterilmiştir. İlk kurulan katılım bankası Albaraka Türk'tür. Ancak tamamen yerli sermaye ile kurulan ilk Türk-İslam bankası Anadolu Finans'tır. Türkiye Finans katılım bankası Anadolu Finans ve Family Finans'ın birleşmesiyle kurulan ve isim değişikliğine uğramış bir katılım bankasıdır. Şu anda faaliyeti sona eren katılım bankaları ise: Anadolu Finans, Family Finans ve İhlas Finans'tır. Aktif olarak devam eden: Albaraka Türk, Kuveyt Türk, Bank Asya ve Türkiye Finans katılım bankalarıdır (Bağcı, 2013: 54). Bunun yanında 12 Mayıs 2015 tarihinde Ziraat Katılım Bankası, 26 Şubat 2016 tarihinde de Vakıf Katılım Bankası faaliyete başlamış ve şu anda bu iki katılım bankası da aktif olarak çalışmaktadır.

Bu çalışma; literatür taraması, çalışmanın amacı, araştırmada kullanılan model, modelin içeriği, yapılan uygulama ve bu uygulamayla ilgili ulaşılan sonuçlar ve önerilerden oluşmaktadır. Bu düzen doğrultusunda araştırma devam etmektedir. Bu akış sistemi makalenin aynı zamanda adımlarını sırasıyla göstermektedir.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Katılım bankacılığı ile ilgili yerli ve yabancı birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalarda hangi yöntemin kullanıldığı ve hangi sonuçlara ulaşıldığı aşağıda özetlenmiştir. Araştırmada son yıllarda yapılan güncel çalışmalara ağırlık verilmiştir.

Yudistira (2004) 1998-1999 yıllarında İslami bankaların istikrarlı ve verimli olup olmadığını araştırdığı çalışmasında Veri Zarflama Analizi Metodu'nu kullanmıştır. 18 İslami Banka üzerinde teknik, saf teknik ve ölçek verimliliği ölçüleri hesaplanmaya çalışılmıştır. Araştırma sonunda İslami bankalarda verimsizliğin düşük olduğu, 1998-1999 küresel kriz yıllarında İslami bankaların çok iyi performans gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Özgür (2008), çalışmasında Türkiye'de mevcut katılım bankalarının 2001-2005 yılları arasındaki finansal verileriyle parametrik olmayan yöntemlerden "Veri Zarflama Analizi" kullanılarak çok yönlü etkinlik ve verimlilik ölçüm çalışması gerçekleştirmiştir. Yapılan analiz yardımıyla katılım bankalarının finansal etkinliği araştırılmıştır. Analiz sonunda ekonomik istikrar dönemlerinde başarısız katılım bankalarının etkin olma yönünde olumlu gelişme kaydettiği, toplam faktör verimliliğinin etkinlik ile yakından ilişkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Çetin ve Bıtrak (2010), çalışmalarında özel kesim ticari bankalar ile katılım bankalarının 2005-2007 dönemi mali tablolarından elde edilen finansal oranlar kullanarak, finansal performanslarının değerlendirilmesine yönelik bir kârlılık analizi yapmışlardır. Bu amaçla ilk olarak finansal oranlar seçilmiş, daha sonra Analitik Hiyerarşi Süreci (AHS) ile modelin katsayıları belirlenmiştir. AHS her bir banka için ayrı ayrı çalıştırılmış ve her bir bankanın performansı hesaplanmıştır. Bu çalışmanın sonucunda elde edilen bulgulara bakıldığında, söz konusu dönemde ticari bankalar içerisinde Akbank, katılım bankaları içerisinde Bank Asya en iyi finansal performansı göstermiştir. Sonuçta, bankacılık sektörüne yatırım kararlarının verilmesinde AHS'nin kullanımı bir karar mekanizması olarak düşünülmüştür.

Aras ve Öztürk'ün (2011) yapmış oldukları araştırmada Türkiye'de katılım bankalarının kullandığı fon miktarının ve bankacılık sektöründe fon kullandırmadaki payının özellikle 2002 yılından itibaren artış gösterdiği ancak bankacılık sektöründe kullandığı fonlar itibariyle ağırlığı her geçen gün artış kaydetmesine rağmen katılım bankalarının reel ekonomiye doğrudan katkı sağlamada öncelikli öneme sahip olan kâr/zarar esasına göre fon kullandırma oranının çok düşük olduğu sonucuna varılmıştır.

Onour ve Abdalla (2011) Sudan'da 2007-2008 döneminde İslami bankaların performansını araştırmak için çalışmasında Veri Zarflama Analizi tekniğini kullanmıştır. Birçok etkinlik ölçüleri ve verimlilik değişkenleri kullanmıştır. Özel sermayeli ve kamu sermayeli 12 İslamibanka üzerinde yapmış olduğu çalışmanın sonucunda mülkiyetin, yönetim ve ölçek etkinliği kısıtlaması olmadığı, banka

büyükliğünün ölçek etkinliği için önemli bir faktör olduğu ortaya konmuştur.

Parlakkaya ve Çürük (2011) çalışmalarında Logit analiz modelinde 23 finansal rasyo kullanarak Türkiye’de faaliyet gösteren geleneksel bankaların ve katılım bankalarının finansal rasyolar aracılığı ile birbirinden ayırt edilemeyeceği araştırmışlardır. Çıkan sonuç kârlılık ve likidite oranlarının her iki banka türü arasında ayırt edici bir unsur olarak kullanılabileceğini göstermiştir. Tasnif modeli olarak kullanılan t-testi ve logistik regresyon metodları, her iki tür bankanın operasyonel faaliyetlerinin birbirinden farklı olduğunu ortaya koymuştur.

Uysal ve Er’in (2012), Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankaları ve ticari bankaların etkinlik düzeylerinin 2005-2010 dönemi için karşılaştırmalı olarak analiz ettiği çalışmalarında 4’ü katılım bankası olmak üzere toplam 30 bankanın etkinlik düzeyi ölçülmüştür. Etkinlik ölçümünde, ölçeğe göre sabit getiri (CCR) ve ölçeğe göre değişken getiri (BCC) varsayımları altında girdi odaklı Veri Zarflama Analizi (VZA) kullanılmıştır. Çalışma sonunda, CCR modeline göre 2’si katılım bankası olmak üzere 11, BBC modeline göre ise 3’ü katılım bankası olmak üzere 16 bankanın etkin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Toplam etkinlik skorlarına bakıldığında ise incelenen dönem boyunca katılım bankalarının ticari bankalara göre daha etkin oldukları sonucuna varılmıştır.

Yayar ve Baykara (2012), çalışmalarında Türkiye’de finansal sistem içerisinde hızla büyüyen ve gelişen katılım bankalarının 2005–2011 yılları arasındaki faaliyetlerinin etkinlik ve verimlilikleri Topsis metodunu kullanarak ölçmeye çalışmıştır. Analiz sonucunda Albaraka Türk en etkin, Bank Asya ise en verimli katılım bankası çıkmıştır. Kuveyt Türk’ün sunduğu yatırım araçlarını çeşitlendirmesine paralel olarak etkinlik ve verimliliğinde gözle görülür bir artış sağladığı belirtilmiştir.

Sakarya ve Kaya’nın (2013) Türkiye’de faaliyet gösteren mevduat ve katılım bankalarının karşılaştırmalı analizini yapmak ve katılım bankalarının hangi alanlarda farklılaştığını irdelemeyi amaçladıkları çalışmalarında 2005-2012 döneminde Türkiye’de faaliyette bulunan mevduat bankaları ile katılım bankaları panel veri yöntemi ile incelenmiş ve katılım bankalarının daha yüksek öz kaynakla çalışarak, finansal aracılık faaliyetlerine odaklanırken, diğer bankalardan etkinlik ve kârlılık açısından ayrılmadıkları sonucuna varılmıştır.

Aktaş ve Avcı (2013), yapmış oldukları çalışmalarında, 2009-2011 yıllarına ait katılım bankacılığının yıllık verileri ile faize dayalı bankacılık sektörünün yıllık verileri kullanılarak etkinlik karşılaştırması yapmışlardır. Model olarak, Veri Zarflama Analizi yöntemi kullanılmış, veri olarak 3 girdi değişkeni (toplanan fonlar, personel giderleri, kar payı giderleri) ile 2 çıktı değişkeni (kullandırılan fonlar, kar payı gelirleri) kullanılmıştır. Yapılan analizin sonucunda, kamu bankacılığının etkinliğinin analiz döneminde en yüksek olduğu, faize dayalı özel bankacılığın ikinci sırada ve katılım bankacılığının son sırada yer aldığı ortaya çıkmıştır. Bunun yanında, toplam faktör verimlilik değerlerine göre katılım bankacılığının etkinlik artışının en yüksek olduğunu sonucuna ulaşılmıştır.

Doğan (2013), yapmış olduğu çalışmada 2005-2011 yılları arasında Türkiye’de bankacılık sektöründe faaliyette bulunan katılım bankaları ve geleneksel bankaların finansal performansları karşılaştırmıştır. Araştırmasında kârlılık, likidite, risklilik, borç ödeme gücü ve sermaye yeterlilik oranları yardımıyla katılım bankaları (Bank Asya, Kuveyt Türk, Albaraka, Türkiye Finans) ile geleneksel bankaların (Akbank, Garanti Bankası, İş Bankası, Yapı Kredi Bankası) performanslarını ölçmüştür.

Ampirik analizlerde söz konusu bankalar arasında farklılığın tespit edilmesi için t-testinden yararlanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda geleneksel bankaların katılım bankalarına göre likiditesi, borç ödeme gücü ve sermaye yeterliliği daha yüksek ve riskliliği daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte; katılım bankaları ve geleneksel bankaların kârlılıkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilememiştir.

Bağcı (2013), yapmış olduğu çalışmada ticari bankalar ile katılım bankalarının 2003-2011 yılları arasındaki kârlılık performanslarını Topsis yöntemiyle ölçmüş ve katılım bankalarının ticari bankalardan daha kârlı ve daha yüksek performansa sahip olduğunu belirlemiştir. Tasarruf ve yatırım kararlarının ayrı birimler tarafından alındığı ekonomik yapılanmada, sermaye piyasası, bu kararların koordinasyonunu ve kaynakların etkin dağılımını sağlayarak önemli bir görevi yerine getirmektedir. Yatırımcıların verecek olan tasarrufçu açısından, piyasadaki çeşitli yatırım fırsatları arasından seçim yapabilmek için alternatif yatırım fırsatları hakkında bir bilgi akışının olması gereklidir. Yatırımcı, topladığı ve değerlendirdiği bilgiler ışığında yatırım tercihlerini belirleyecektir. Bu durumda, piyasadaki etkinliği bozabilecek önemli aksaklıklardan biri, taraflar arasındaki bilgi akışında oluşabilecek sorunlar, kısacası asimetrik bilgi dağılımının (asimetrik bilgi dağılımı bundan sonra “asimetrik bilgi” olarak kullanılacaktır) varlığıdır.

3. ARAŞTIRMANIN DİZAYNI

Bu kısım araştırmanın amacı ve kapsamı, araştırmanın modeli ve uygulama, toptis metodu ile finansal performans analizi bölümlerinden oluşmaktadır.

3.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Bu çalışmanın amacı, katılım bankalarında finansal performans analizi yapmak ve hangi katılım bankasının hangi yılda daha yüksek finansal performansa sahip olduğunu belirleyerek finansal performans sıralaması yapmaktır. Çalışma 2005-2014 yılları arasını kapsamaktadır. Bunun nedeni çalışmaya katılan tüm katılım bankalarının verilerine 2005 yılından itibaren ulaşılması ve analize katılan Türkiye Finans Katılım Bankası'nın 2005 yılında kurulmuş olmasıdır. Çalışmada Türkiye'de faaliyet gösteren tüm katılım bankaları: Bank Asya, Türkiye Finans, Albaraka Türk ve Kuveyt Türk bankalarının finansal performansları analiz edilmiştir. Ancak Ziraat Katılım Bankası ve Vakıf Katılım Bankası yeni kurulduğu için inceleme dışı bırakılmıştır. Katılım bankalarına ait verilere tkbb.org.tr ve katılım bankalarının kendi internet sitelerinden ulaşılmıştır.

3.2. Araştırmanın Modeli ve Uygulama

Bu çalışmada Topsis Metodu kullanılarak katılım bankalarının finansal performansları ölçülmüş ve katılım bankalarına ait finansal performans puanları bulunmuştur. Bu metod sonucunda elde edilen finansal performans puanlarına göre değerlendirmeler yapılmıştır. Topsis metodunu kullanarak finansal performans puanı hesaplamak için birtakım rasyolar kullanılmıştır. Bu rasyolar:

- Aktifin Kârlılığı,
- Özkaynakların Kârlılığı,
- Özkaynaklar/Toplam Aktif,
- Net Kâr Payı Geliri/Toplam Aktif,

- Takipteki Krediler/Toplam Krediler,
- Toplam Krediler/Toplam Aktif,
- Vergi Öncesi Kâr (Vök)/Pasif toplamıdır.

Bu rasyolar; kârlılık rasyoları ve borçlanma rasyolarının alt türleri olan oranlardır. Bunun en temel nedeni kârlılık rasyoları bankaların finansal performansını yükseltirken, özkaynakları ve krediler ise bankaların iflas sıkıntısına düşmemesi için belirleyici finansal performans göstergeleri olmalarıdır. Katılım bankalarının finansal rasyolarını hesaplamak için gereken veriler her katılım bankasına ait olarak tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: Bank Asya Verileri

YILLAR	Dönem Net Kârı	Aktif Toplamı	Özkaynak Toplamı	Net Kâr Payı Geliri	Takipteki Krediler	Toplam Krediler	VÖK
2005	89285	2637881	299261	143783	110648	1796407	97302
2006	144667	4205142	635652	259829	128578	2766076	195157
2007	230943	6302917	873480	425772	235656	4318069	283554
2008	237336	8155009	1415400	510474	324748	6147566	302613
2009	307818	11738552	1799416	622547	456210	8196675	386169
2010	263125	14660995	2038554	601165	447151	10954796	328251
2011	222143	17348495	2246769	636376	615730	13153771	276658
2012	190392	21390024	2349273	880325	648921	16025520	245441
2013	180604	27784947	2510946	977256	1158191	20705013	213104
2014	-813470	13679814	1705392	665141	1784640	9059726	-830241

Kaynak: <http://www.bankasya.com.tr/yatirimci-iliskileri-finansal-bilgiler.aspx>, 04.11.2015

Tablo 2’de Bank Asya’nın finansal rasyoları kullanmak için gerekli verileri 2005-2014 yılları itibariyle sunulmuştur. Bank Asya’nın dönem net kârı hep pozitif çıkarken 2014 yılında TMSF’nin el koymasıyla Bank Asya 2014’de zarar etmiştir. Yıllar itibariyle artan bir seyir izleyen aktif ve özkaynak kalemleri 2014 yılında düşüşe geçmiştir. Net kâr payı geliri ve bankanın toplam kredileri de 2014’de azalmıştır. Vergi öncesi kâr kalemi de 2014 yılında zarar vermiştir.

Tablo 3: Bank Asya Finansal Rasyoları

RASYOLAR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aktifin Kârlılığı	0,033	0,034	0,036	0,029	0,026	0,017	0,012	0,008	0,006	-0,059
Özkaynak Kârlılığı	0,29	0,22	0,26	0,16	0,17	0,12	0,09	0,081	0,071	-0,477
Özkaynaklar/Toplam Aktif	0,113	0,151	0,138	0,173	0,153	0,139	0,129	0,109	0,090	0,124
Net Kâr Payı Geliri/Toplam Aktif	0,054	0,061	0,067	0,062	0,053	0,041	0,036	0,041	0,035	0,048
Vök/Pasif Toplamı	0,036	0,046	0,044	0,037	0,032	0,022	0,015	0,011	0,007	-0,060
Takipteki Krediler/Toplam Krediler	0,061	0,046	0,054	0,052	0,055	0,040	0,046	0,040	0,055	0,196
Toplam Krediler/Toplam Aktif	0,68	0,65	0,68	0,75	0,69	0,74	0,75	0,749	0,745	0,662

Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr>, 04.11.2015

Tablo 3'te Bank Asya'nın finansal rasyoları hesaplanmış olup, bu rasyolar tablo 2'deki veriler aracılığıyla bulunmuştur. Aktif kârlılığı, özkaynak kârlılığı ve vök / pasif toplamı rasyoları 2014'de negatif çıkmıştır. Bunun nedeni bankanın 2014'de zarar etmesidir. Diğer rasyolar yıllar itibariyle değişkenlik göstermektedir.

Tablo 4: Türkiye Finans Verileri

YILLAR	Dönem Net Kârı	Aktif Toplamı	Özkaynak Toplamı	Net Kâr Payı Geliri	Takipteki Krediler	Toplam Krediler	VÖK
2005	79450	3024294	256880	162190	68562	1988620	85273
2006	139808	4122636	434055	191676	87689	2984837	139808
2007	146943	5616687	587592	328805	106974	4497688	177111
2008	160633	7104156	1001456	404256	190339	5498927	202741
2009	171388	8699643	1193692	503846	257695	7123545	215125
2010	205529	10691860	1406096	472983	243842	7975316	252779
2011	231587	13528353	1613659	574459	245497	10346545	293421
2012	283573	17616504	2125162	792111	358259	12763400	361826
2013	329277	25126629	2522381	874083	441072	17447961	412512
2014	334228	33494790	3153847	1097832	597317	23056422	425285

Kaynak: <http://www.turkiyefinans.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/finansal-raporlar/Sayfalar/faaliyet-raporlari.aspx>, 04.11.2015

Tablo 4'te Türkiye Finans'ın finansal oranlarını hesaplamak için gerekli veriler sunulmuştur. Yıllar itibariyle kalemleri tek tek incelersek her kalem artış göstermiştir. İstisna olarak takipteki krediler 2010 yılında düşmüştür. Bunun dışında Türkiye Finans'ın seyri günden güne büyüyen banka imajındadır.

Tablo 5: Türkiye Finans Finansal Rasyoları

RASYOLAR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aktifin Kârlılığı	0,026	0,033	0,026	0,022	0,019	0,019	0,017	0,016	0,013	0,009
Özkaynak Kârlılığı	0,30	0,32	0,25	0,16	0,14	0,14	0,14	0,13	0,13	0,10
Özkaynaklar/Toplam Aktif	0,08	0,10	0,10	0,14	0,13	0,13	0,11	0,12	0,10	0,09
Net Kâr Payı Geliri/Toplam Aktif	0,053	0,046	0,058	0,056	0,057	0,044	0,042	0,044	0,034	0,032
Vök/Pasif Toplamı	0,028	0,033	0,031	0,028	0,024	0,023	0,021	0,020	0,016	0,012
Takipteki Krediler/Toplam Krediler	0,034	0,029	0,023	0,034	0,036	0,030	0,023	0,028	0,025	0,025
Toplam Krediler/Toplam Aktif	0,65	0,72	0,80	0,77	0,81	0,74	0,76	0,72	0,69	0,68

Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr>, 04.11.2015

Tablo 5'te Türkiye Finans'ın analizde kullanılacak finansal rasyoları sunulmuştur. Bu rasyolar tablo 4'teki veriler yardımıyla bulunmuştur. Bu tabloya göre her rasyo yıllar itibariyle değişkenlik göstermektedir. Bunun nedeni verilerdeki değişkenliktir, Türkiye Finans'ın tüm verileri artmasına rağmen finansal oran hesaplanırken bu durum her zaman pozitif olarak yansımaz çünkü oran hesabındaki 2 verinin de artması rasyoyu olumlu da olumsuz da etkileyebilmektedir.

Tablo 6: Albaraka Türk Verileri

YILLAR	Dönem Net Kârı	Aktif Toplamı	Özkaynak Toplamı	Net Kâr Payı Geliri	Takipteki Krediler	Toplam Krediler	VÖK
2005	46128	1969598	182490	79781	31181	1346234	41602
2006	69381	2491813	245905	104156	34695	1832861	71627
2007	84979	3690029	533780	178552	42876	2694918	107522
2008	136242	4789108	638102	273536	105819	3657261	171436
2009	105279	6414914	710666	307502	170087	4632510	131757
2010	134044	8406301	852635	316158	190850	6270895	165676
2011	160155	10460885	1004251	385648	171936	7264810	202163
2012	191835	12324654	1218333	485898	222549	9058404	241225
2013	241409	17216553	1497268	625176	279668	11987580	299543
2014	252631	23046424	1790927	698974	326975	15474046	325552

Kaynak: <http://albarakaturk.com.tr/faaliyet-raporlari.aspx,04.11.2015>

Tablo 6’da Albaraka Türk’ün verileri gösterilmiştir. Bu veriler genellikle artış trendi göstermektedir. Ancak bu artışa istisna olarak takipteki krediler 2011 yılında, vergi öncesi kâr da 2009 yılında düşüş göstermiştir. Bunun dışında Albaraka Türk bankası genellikle olağan dışı durumlarla karşılaşmadan faaliyetini sürdürmektedir.

Tablo 7: Albaraka Türk Finansal Rasyoları

RASYOLAR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aktifin Kârlılığı	0,023	0,027	0,023	0,028	0,016	0,015	0,015	0,015	0,014	0,010
Özkaynak Kârlılığı	0,25	0,28	0,15	0,21	0,14	0,15	0,15	0,15	0,16	0,14
Özkaynaklar/Toplam Aktif	0,092	0,098	0,14	0,13	0,11	0,10	0,096	0,098	0,086	0,077
Net Kâr Payı Geliri/Toplam Aktif	0,040	0,041	0,048	0,057	0,047	0,037	0,036	0,039	0,036	0,030
Vök/Pasif Toplamı	0,021	0,028	0,029	0,035	0,020	0,019	0,019	0,019	0,017	0,014
Takipteki Krediler/Toplam Krediler	0,023	0,018	0,015	0,028	0,036	0,030	0,023	0,024	0,023	0,021
Toplam Krediler/Toplam Aktif	0,68	0,73	0,73	0,76	0,72	0,74	0,69	0,73	0,69	0,67

Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr,04.11.2015>

Tablo 7’de Tablo 6’daki verilerin yardımıyla hesaplanan finansal rasyolar gösterilmiştir. Bu rasyolara bakıldığında artışa ya da azalışa doğru belirli bir yönelmenin olmadığı görülmektedir. Bu seyir yıldan yıla farklılık göstermektedir ancak rasyoların hiçbirinin de negatif çıkmaması katılım bankası için olumlu bir göstergedir.

Tablo 8: Kuveyt Türk Verileri

YILLAR	Dönem Net Kârı	Aktif Toplamı	Özkaynak Toplamı	Net Kâr Payı Geliri	Takipteki Krediler	Toplam Krediler	VÖK
2005	29804	2339928	213185	70857	101012	1505728	29804
2006	35501	2936082	247238	101690	117564	2102143	35501
2007	74123	3868318	388583	189307	133128	3009769	93387
2008	104086	5768034	685679	263516	216346	4237712	134401
2009	127133	6904526	807312	347659	298209	5005535	163677

2010	159648	9727117	1256685	396057	234342	6971527	201123
2011	195042	14897592	1437978	540384	209428	10258759	245456
2012	250156	18910513	1684037	696548	285339	11697859	309256
2013	300343	25893542	2302049	1439926	381676	16232906	369210
2014	370450	34008175	3022870	2018781	481195	20575082	462739

Kaynak: http://www.kuveytturk.com.tr/finansal_bilgiler_hakkimizda.aspx,04.11.2015

Tablo 8’de Kuveyt Türk’ün finansal verileri gösterilmiştir. Diğer katılım bankalarındaki benzer şekilde verilerin çoğunda artış olup sadece takipteki krediler kaleminde 2010 ve 2011 yıllarında azalmıştır. Bankaların kullandırmış olduğu krediyi müşteri veya kurumun ödeme sıkıntısı çekmesi veya erteleme gibi nedenler sonucu bankanın krediyi zamanında tahsis etmemesinden kaynaklanan problemlerden dolayı takipteki krediler kalemi azalmıştır.

Tablo 9: Kuveyt Türk Finansal Rasyoları

RASYOLAR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aktifin Kârlılığı	0,012	0,012	0,019	0,018	0,018	0,016	0,013	0,013	0,011	0,010
Özkaynak Kârlılığı	0,13	0,14	0,19	0,15	0,15	0,12	0,13	0,14	0,13	0,12
Özkaynaklar/Toplam Aktif	0,091	0,084	0,100	0,118	0,116	0,129	0,096	0,089	0,088	0,088
Net Kâr Payı Geliri/Toplam Aktif	0,030	0,034	0,048	0,045	0,050	0,040	0,036	0,036	0,055	0,059
Vök/Pasif Toplamı	0,012	0,012	0,024	0,023	0,023	0,020	0,016	0,016	0,014	0,013
Takipteki Krediler/Toplam Krediler	0,067	0,055	0,044	0,051	0,059	0,033	0,020	0,024	0,023	0,023
Toplam Krediler/Toplam Aktif	0,64	0,71	0,77	0,73	0,72	0,71	0,68	0,61	0,62	0,60

Kaynak: <http://www.tkbb.org.tr>,04.11.2015

Tablo 9’da tablo 8’in yardımıyla oluşturulan Kuveyt Türk’ün finansal rasyoları sunulmuştur. Her bankada olduğu gibi rasyoları değişkenlik göstermektedir. Ancak bu değişkenlik negative olmadığı için olumludur. Çünkü kullanılan rasyolar kârlılık rasyoları ve kredilerden oluşmaktadır. Bu rasyoların negative çıkması katılım bankasının finansal durumunun kötü olduğunu ifade etmektedir.

3.3. Topsis Metodu ile Finansal Performans Analizi

Topsis metodu ilk kez 1981 yılında Yoon ve Hwang tarafından çok kriterli karar verme problemlerinin çözümünde kullanılmıştır (Akyüz vd., 2011:76). Bu metod: ekonomi, yönetim, muhasebe, finans, pazarlama, planlama, üretim, sağlık, ulaştırma, eğitim, mühendislik gibi birçok alanda kullanılmaktadır. Topsis metodunun avantajı; her değişken ya da alternatifin kendi değerini alması ve böylece alternatifler ve kriterler arasındaki farklılıklarla ilgili daha sağlıklı ve güvenilir yorumlar yapılarak ve gerçekçi sonuçlara ulaşılabilmesidir (Özkan, 2007: 123). Topsis metodu 6 adımdan oluşmaktadır. İlk adımda rasyolar yardımıyla karar matrisleri oluşturulmakta, karar matrisi oluşturulurken satır ve sütunlar farklı kavramları ifade etmektedir. Satırlar üstünlükleri tespit etmek için kullanılan karar noktalarını gösterirken, sütunları sıralamak, seçim yapmak ve kısaca son kararı vermek için kullanılan değerlendirme faktörlerini göstermektedir. Aşağıda gösterilen matriste m yani satırlar karar noktalarını, n ya da sütunlar değerlendirme faktörlerini ifade etmektedir.

$$A_{ij} = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ a_{m1} & a_{m2} & \dots & a_{mn} \end{bmatrix} \quad (1)$$

İkinci adımda ise;

$$r_{ij} = \frac{a_{ij}}{\sqrt{\sum_{k=1}^m a_{kj}^2}} \quad (2)$$

formül yardımıyla standart karar matrisleri oluşturulur, formül sonucunda oluşturulan yeni matris:

$$R_{ij} = \begin{bmatrix} r_{11} & r_{12} & \dots & r_{1n} \\ r_{21} & r_{22} & \dots & r_{2n} \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ r_{m1} & r_{m2} & \dots & r_{mn} \end{bmatrix} \quad (3)$$

Üçüncü adımda analizde kullanılacak kriterler eşit olarak ağırlıklandırılır. Bu çalışmada 7 rasyo kullanılmıştır ve eşit olarak ağırlıklandırılmıştır. Bu ağırlıklar belirlendikten sonra matristeki değerler ağırlıklar ile çarpılarak ağırlıklı standart karar matrisleri oluşturulur.

$$V_{ij} = \begin{bmatrix} w_1 r_{11} & w_2 r_{12} & \dots & w_n r_{1n} \\ w_1 r_{21} & w_2 r_{22} & \dots & w_n r_{2n} \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ \cdot & & & \cdot \\ w_1 r_{m1} & w_2 r_{m2} & \dots & w_n r_{mn} \end{bmatrix} \quad (4)$$

Dördüncü aşamada oluşturulan ağırlıklı standart karar matrisi tablolarındaki her bir sütundaki maksimum ve minimum değerler seçilir ve beşinci adımda aşağıdaki formül yardımıyla ideal ve negatif ideal ayırım ölçüleri bulunur.

$$S_i^* = \sqrt{\sum_{j=1}^n (v_{ij} - v_j^*)^2} \quad S_i^- = \sqrt{\sum_{j=1}^n (v_{ij} - v_j^-)^2} \quad (5)$$

Altıncı ve son adımda ise bu ayırım ölçüleri yardımıyla finansal performans puanları (C) bulunur

ve bu puanlar 0 ile 1 arasında değişkenlik göstermektedir. C puanlarını bulmak için uygulanacak formül aşağıda gösterilmiştir.

$$C_i^* = \frac{S_i^-}{S_i^- + S_i^*} \quad (6)$$

Her adım tek tek uygulanarak katılım bankalarının 2005-2014 yıllarına ait finansal performans skorları belirlenmiş olup, katılım bankaları arasında yıllara göre finansal performans sıralaması yapılmıştır. Finansal performans sonuçları Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10: Katılım Bankaları Finansal Performans Skorları

YILLAR	C1=BANK ASYA	C2=TÜRKİYE FİNANS	C3=ALBARAKA TÜRK	C4= KUVEYT TÜRK
2005	0,800	0,564	0,419	0,450
2006	0,755	0,577	0,424	0,399
2007	0,803	0,446	0,303	0,513
2008	0,678	0,480	0,553	0,480
2009	0,488	0,336	0,277	0,404
2010	0,530	0,504	0,424	0,464
2011	0,488	0,460	0,405	0,367
2012	0,292	0,819	0,688	0,434
2013	0,557	0,371	0,396	0,353
2014	0,199	0,791	0,784	0,806

Tablo 10'da katılım bankalarının finansal performans puanları Topsis Metodu'yla belirlenmiş olup bu puanlar 0 ile 1 puan dilimi arasında değişmektedir. Her yıla ait finansal performans değerlendirmeleri yapılmıştır. Tablo 10'a göre: 2005 ve 2006 yıllarında Bank Asya zirvede yer alırken Türkiye Finans ikinci sırada yer almıştır. Kuveyt Türk ve Albaraka Türk bankaları ise 2005 ve 2006'da sıralamada yer değiştirmişlerdir. 2005'te Kuveyt Türk 3. , Albaraka Türk 4. ; 2006'da ise Albaraka Türk 3. , Kuveyt Türk 4. olmuştur. 2007 ve 2008 yıllarında Bank Asya zirvede yer alırken diğer bankalar değişiklik göstermiştir. 2007'de Kuveyt Türk 2. , Türkiye Finans 3. , Albaraka Türk 4. ; 2008'de ise Albaraka Türk 2. , Kuveyt Türk ve Türkiye Finans 3. olmuştur.2009 ve 2010 yıllarında Bank Asya zirvede yer alırken diğer bankalar değişiklik göstermiştir. 2009'da Kuveyt Türk 2. , Türkiye Finans 3. , Albaraka Türk 4. ; 2010'da ise Türkiye Finans 2. , Kuveyt Türk 3. , Albaraka Türk 4. olmuştur. 2011 yılında Bank Asya 1. iken 2012'de Bank Asya son sıradadır. 2012'de Türkiye Finans zirvede yer alırken 2011'de Türkiye Finans 2.'dir. Albaraka Türk 2011'de 3. Albaraka Türk 2012'de ise 2. sıradadır. Kuveyt Türk 2011'de son sırada iken, 2012'de ise 3. sıradadır. 2013'de 1. Bank Asya, 4. Kuveyt Türk'tür. 2013'te finansal performans skorları birbirine yakındır. 2014'te ise Bank Asya çok büyük bir düşüş yaşarken Kuveyt Türk 1. Bank Asya 4. olmuştur.Özetle tüm yıllarda en yüksek finansal performansı

gösteren katılım bankası Bank Asya olurken 2. sırada Türkiye Finans yer alırken Kuveyt Türk ve Albaraka Türk arasında 3. ve 4. sıra sürekli yer değiştirmektedir. Ancak Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu (TMSF)'nin el koymasıyla Bank Asya 2014'te düşüşe geçmiştir. Bulunan bu sonuçlar bankaların finansal rasyoları sonucu elde edilen değerler olduğu için doğrudan rasyolarla ilişkilidir. Eğer seçilen finansal oran değişirse ya da değer olarak farklılaşırsa finansal performans puanları da değişecektir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmada 2005-2014 yılları arası katılım bankalarının finansal performansları ölçülerek sıralama yapılmıştır. Bu sonuçlar; katılım bankalarının hali hazırda ve gelecekte durum değerlendirmesi yapabilmesi için gerekli olan raporlar olup, bu tür analizler katılım bankalarının kriz, iflas, likidite sıkıntısı gibi olumsuz koşullara önceden hazırlıklı olmasına katkı sağlamaktadır. Bu çalışmada katılım bankaları arasında en yüksek finansal performansı Banka Asya göstermiştir. Diğer bir ifade ile Bank Asya bu analiz sonucunda Türkiye'deki katılım bankaları içerisinde en kârlı katılım bankası olmuştur. Ancak 2014'ten itibaren TMSF'nin hesaplarına el koymuş olduğu Bank Asya'da ciddi bir düşüş yaşanmıştır. Bu durum, bilanço ve gelir tablolarındaki sayısal göstergelerin ne oranda doğru yansıtılıp yansıtılmadığı gerçeğini ortaya çıkarmaktadır. Bilanço ve gelir tablolarına duyulan güvensizliğin yanında; gelişen politik konjonktürde siyaset ile sivil toplum kuruluşları arasındaki ilişkinin bu süreci hızlandırdığı söylenebilir. Bu tür sonuçlar müşterilerin hangi bankaya yatırım yapacağına seçimine ve bankanın finansal performansına bağlı olarak karar verebilmesine imkân tanıyacaktır. Ayrıca bilanço ve gelir tablolarının doğru ve gerçeğe uygun gösterilmesi finansal performans analizlerini daha değerli ve geleceği tahminleyici bir hale getireceği kuşkusuzdur. Sonuç olarak; finansal performans analizleri yatırımcıya geleceği öngörme konusunda ipuçları vererek yatırım yapma konusunda kolaylıklar sağlayabilmektedir. Bu nedenle gerek katılım bankalarının gerekse diğer bankaların finansal performans analizine yeterli düzeyde önem vermeleri gerekmektedir. Bu çalışmanın başta yatırımcılar olmak üzere bankacılık sektörüne ve bu konuda araştırma yapan araştırmacılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

5. KAYNAKÇA

Acar, Mustafa (2003), "Tarımsal İşletmelerde Finansal Performans Analizi", *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Sayı.20, (21-37).

Aktaş, Metin, Avcı, Tunahan (2013), "Türkiye'de Katılım Bankacılığı ile Faize Dayalı Bankacılığın Etkinlik Açısından Karşılaştırılması", *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, Cilt.50, Sayı.576, (85-98).

Akyüz, Yılmaz, Bozdoğan, Tunga ve Hantekin, Emin (2011), "Topsis Yöntemiyle Finansal Performansın Değerlendirilmesi ve Bir Uygulama", *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt.13, Sayı.1, (73-92).

Aras, Osman Nuri ve Öztürk, Mustafa (2011), "Reel Ekonomiye Katkıları Bakımından Katılım Bankalarının Kullandığı Fonların Analizi", *Ekonomi Bilimleri Dergisi*, Cilt.3, Sayı.2, (167-179).

Bağcı, Haşim (2013), *Ticari Bankalar ile Katılım Bankalarının Kârlılık Performanslarının Topsis Yöntemi İle Karşılaştırılması*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Muhasebe-Finansman Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

Çetin, Ali Cüneyt, Bıtrık, İbrahim Anıl (2010), “Banka Karlılık Performansının Analitik Hiyerarşi Süreci İle Değerlendirilmesi: Ticari Bankalar İle Katılım Bankalarında Bir Uygulama”, *Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, Cilt.2, Sayı.2, (75-92).

Doğan, Mesut (2013), “Katılım ve Geleneksel Bankaların Finansal Performanslarının Karşılaştırılması: Türkiye Örneği”, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Sayı.58, (175-188).

Doğan, Sibel (2008), *Katılım Bankaları ve Ekonomiye Etkileri: Türkiye Örneği*, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş.

Karaman, Rıfat (2009), “İşletmelerde Performans Ölçümünün Önemi ve Modern Bir Performans Ölçme Aracı Olarak Balanced Scorecard”, *Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, Sayı.16, (411-427).

Kaya, Ferudun (2012), *Bankacılık Giriş ve İlkeleri*, 1.Baskı, Beta Yayınevi, İstanbul.

Onour, Ibrahim A., Abdalla, Abdelgadir M.A. (2011), “Efficiency of Islamic Banks in Sudan: A Non-parametric Approach”, *Journal of Islamic Economics, Banking and Finance*, Cilt.7, Sayı.4, (79-92).

Özgür, Ersan (2008), “Katılım Bankalarının Finansal Etkinliği”, *Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, Cilt.10, Sayı.1, (159-175).

Özkan, Ömer (2007), *Personel Seçiminde Karar Verme Yöntemlerinin İncelenmesi: AHP, Electre ve Topsis Örneği*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi ve Endüstrileri İlişkileri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

Özsoy, İsmail (2013), “Katılım Bankacılığı Nedir, Ne Değildir ?”, Yeni Ümit Dini İlimler ve Kültür Dergisi, <http://www.yeniumit.com.tr/konular/detay/katilim-bankaciligi-nedir-ne-degildir-nisan-2013>, (Erişim Tarihi: 10.01.2014).

Parlakkaya, Raif, Çürük, Suna Akten (2011), “Finansal Rasyoların Katılım Bankaları ve Geleneksel Bankalar Arasında Bir Tasnif Aracı Olarak Kullanımı: Türkiye Örneği”, *Ege Akademik Bakış*, Cilt.11, Sayı.3, (397-405).

Sakarya, Burçhan, Kaya, Yasemin (2013), “Katılım Bankaları Mevduat Bankalarından Farklı mı Çalışıyor?”, EY International Congress on Economics I "Europe and Global Economic Rebalancing", 24-25 Ekim, Ankara/Turkey, (1-13).

Uysal, Mustafa, Er, Bünyamin (2012), “Türkiye’deki Ticari Bankalar ve Katılım Bankalarının Karşılaştırmalı Etkinlik Analizi: 2005-2010 Dönemi Değerlendirmesi”, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Cilt.26, Sayı.3-4, (365-387).

Yayar, Rüstü, Baykara, Halid Velid (2012), “TOPSIS Yöntemi ile Katılım Bankalarının Etkinliği ve Verimliliği Üzerine Bir Uygulama”, *Business and Economics Research Journal*, Cilt.3, Sayı.4, (21-42).

Yudistira, Donsyah (2004), “Efficiency In Islamic Banking: An Empirical Analysis of Eighteen Banks”, *Islamic Economic Studies*, Cilt.12, Sayı.1, (1-19).